

**Sillamäe naftasaaduste rafineerimise tehase projekteerimistingimuste taotluse
keskkonnamõju hindamise programmi
avaliku arutelu koosoleku protokoll**

Aeg: 25.03.2014. kell 15.00

Koht: Sillamäe Kultuurikeskuse saal, Kesk tn 24, Sillamäe

Koosoleku juhataja: Aleksandr Kanev

Osavõtjad: Registreerimisleht lisatud

Avalik arutelu koosolek:

Sissejuhatus: Aleksandr Kanev avab Sillamäe naftasaaduste rafineerimise tehase projekteerimistingimuste taotluse KMH programmi avaliku arutelu koosoleku.

OÜ E-Konsult esindaja Lembit Linnupõld tutvustab koosoleku päevakorra ettepanekut ning palub see osavõtjatel kinnitada. Päevakord kiidetakse heaks.

Ettekanne 1: OÜ Jukonoil esindaja Igor Kleiner tutvustab arendaja plaani naftasaaduste rafineerimistehase rajamiseks, kavandatavat tootmismahutu ja tehase projekteerimise kava ning hetkeseisu.

Marina Boržitskaja: Märgite, et valmistoodangu numbrid võivad projekteerimise käigus veel muutuda. Kuidas peab avalikkus suutma asja üle otsustada kui te veel isegi täpseid numbreid ei tea?

Igor Kleiner: Tehase tehnilised näitajad võivad projekteerimise käigus veel varieeruda kuni 15 % ulatuses, sest otsime koos projekteerijaga parimat lahendust muuhulgas keskkonnamõjude osas. Hindamise aluseks võetakse lõplikud maksimaalsed näitajad.

Marina Janssen: Miks tuuakse toornafta ümbertöötamisele siia mitte ei töödelda seda leiukohas? Majanduslikult kasulikum peaks madalamate transpordikulude tõttu olema töödelda toorainet võimalikult lähedal leiukohale?

Igor Kleiner: Sillamäe on töötlemistehase rajamiseks soodne koht, sest siin on selleks vajalik suure süvisega sadam ja infrastruktuur. Toornafta tuleb Araabia Ühendemiraatidest või Iraanist ja töödeldakse Euroopa nõuetele vastavaks siin, sest arendajal on sellised ärikokkulepped.

Marina Janssen: Kuhu ja kuidas toodang realiseeritakse?

Igor Kleiner: Umbes 50% toodangust läheb ekspordiks ja see veetakse meretankeritega. 50% toodangust realiseeritakse teistes Balti riikides ja Eestis ning see veetakse raudteel või autodega, võimalik on ka meretransport.

Marina Janssen: kas täpselt analoogilise tehnoloogiaga tehaseid on Euroopas veel?

Igor Kleiner: Sama tehnoloogiaga tehased töötavad näiteks Viinis, Šveitsis, Prantsusmaal. Lähim tehas on Soomes Naantali linnas. Oleme Sillamäe Linnavalikogu esindajatega kokku leppinud viia huvilised selle tehasega tutvuma. Ilmselt toimub see mai kuus.

Gulnara Sidorenko: Kõik meie piirkonna uusarendused kasutavad väidetavalt kaasaegset tehnoloogiat, kuid olen Sillamäe Korteriomanike ühingu juhatuse liige ja võin meie ühingu liikmete nimel öelda, et hais häirib meie elamist väga. Kuidas te saate olla kindel, et näiteks töökultuur hakkab teie tehases olema vajalikul tasemel selleks, et tehas töötaks nii, nagu nad mujal Euroopas töötavad?

Igor Kleiner: Oleme projekteerijale andnud lähteülesande projekteerida tehas parimal võimalikul tasemel. Mis puutub Auvere või Kohtla-Järve põlevkiviõli tehastesse, siis olen nõus, et nende hais on väga ebameeldiv. Olen põlevkiviõliga tööalaselt tegelenud 20 viimast aastat ja tean, et see sisaldab suures koguses orgaanilist ainet, mis haisu põhjustab. Naftas sellist aromaati ei ole.

Mihhail Shishov: Sillamäe sadamas on mitmeid arendusi, mis suurendaksid rongide arvu. Töötan Narva karjääris ja juba praegu on meil tiheda rongiliikluse tõttu raske tööle pääseda, oodata tuleb väga pikalt. Kas te võiksite finantseerida viadukti ehitamist?

Igor Kleiner: Niisugust ettepanekut on mul väga raske kommenteerida, sest raudtee infrastruktuur ei kuulu meie ettevõttele ning Narva – Tallinn ühendusraudtee kaudu veavad kaupa väga paljud ettevõtted.

Marina Boržitskaja: Kas saate öelda kes on investorid?

Igor Kleiner: See informatsioon on Äriregistri kaudu kõigile avalik: Juri Tšalei on Eestist ja Alexey Skidanov Venemaalt.

Marina Boržitskaja: Milliseid sotsiaalseid garantiisid te pakute?

Igor Kleiner: Oleme seda arutanud Sillamäe Linnavalikogu esindajatega, aga konkreetne plaan veel valmis ei ole. Praegu võin öelda, et luuakse 300-330 uut töökohta. Keskmiseks palgaks oleme me äriplaanis arvestanud 2000 eurot kuus ja maksude näol saab linn sellest 50% oma eelarvesse. Töötame võimaluse kallal anda tehases tekkiv jääksoojus üle elamute või ühiskondlike hoonete kütmiseks. Oleme kaalunud näiteks tankla ehitamist kus Sillamäe elanikud saaksid soodsalt tankida.

Anton Makarjev: Mis on tehase tarbitav võimsus?

Igor Kleiner: 189 megavatt/aastas. On kavas rajada oma elektrijaam.

Priit Orav: Kuhu ehitatakse tehase kontor ja kus hakkab paiknema juhatuse juhatus?

Igor Kleiner: Rajatakse üks administratiivhoone, kus on nii labor, olmeruumid kui tehase juhtkond. Tallinnasse on kavandatud 3-4 ettevõtte juhatus liikme töökohad.

Oleg Kultajev: Juhul, kui tehase töötajad tulevad väljaspoolt Sillamäe linna, siis nende maksutulu ei laeku linna eelarvesse ja meie kanda jäävad ainult ebameeldivad keskkonnamõjud. Oleme huvitatud, et tööd saaks võimalikult palju kohalikke inimesi.

Igor Kleiner: Võin teile kinnitada, et investoritel on südametunnistus ja nad tahavad aidata kaasa kohaliku elu edendamisele. Oleme Sillamäe Linnavolikogu esindajatega arutanud võimalust õpetada vajalikke spetsialiste välja kohalikud Sillamäe Kutsekoolis. Teiselt poolt ei saa tööandja elukoha põhjal kedagi eelistada. Töötajate värbamisel kohtleme võrdselt kõiki kandidaate tulgu nad Sillamäelt, Narvast, Kohtla-Järvelt, Tallinnast või mujalt Euroopast. Lähtuda saame ainult kandidaatide kvalifikatsioonist.

Anton Makarjev: Mis vett hakkab tehas tarbima?

Igor Kleiner: ettevõttel on odavam kasutada jõevett. Merevesi on mingil põhjusel kallim kui jõevesi. Koostöös projekterijaga me alles otsime optimaalset lahendust energeetika ja veevarustuse küsimustele ning seetõttu ei saa teie küsimusele praegu täpselt vastata.

Leonid Kordees: kas teie oma perega elaksite niisuguses linnas nagu Sillamäe?

Igor Kleiner: Mõistan teie küsimuse ajendit. Kavandatav tehase ei suurenda olemasolevat ohutu, sest ei ole nii ohtlik kui Sillamäe sadamas juba töötavad terminalid. Olen veendunud, et ka keskkonnale ei teki suurt koormust. Soomes, Naantalis asuv analoogiline tehase töötleb aastas 12 miljonit tonni toornaftat. Seda on võrreldes meie kavandatava mahuga 2,4 miljonit tonni, kordades rohkem. Ometi on tegemist kuurortlinnaga, kus merest on endiselt võimalik kala püüda.

Marina Janssen: Ilmselt on küsimus töökultuuris, kui Euroopa analoogilised ettevõtted suudavad tagada oma ümbruse puhta keskkonna, aga meil mitte. Igas KMH aruandes jõutakse järeldusele, et olulist keskkonnamõju olema ei peaks, aga ometi on meil suured probleemid puhta õhuga, haigestumine ja suremus suuremad kui Euroopas ja mujal Eestis.

Igor Kleiner: Tehase ehitamine peale kõigi lubade saamist võtab aega 2 aastat. Selle ajaga jõuame me oma personali piisavalt välja õpetada. Investorid on huvitatud kaasaegse tehase rajamisest, mis keskkonnaprobleeme ei põhjustaks. Oleme teadlikud, et vastasel korral meil töötada lihtsalt ei lubataks. Sellele lisaks oleme teadlikud sotsiaalse vastutuse põhimõtetest ja tahame neid jälgida.

Gulnara Sidorenko: mis on suhe administratiiv- ja alluvate töötajate arvude vahel??

Igor Kleiner: Sillamäel saab tehase administratsioon olema 25 inimest, neist 3 on juba leitud. 1 inimene on Kohtla-Järvelt, 1 Tallinnast.

Küsimus: Mind huvitav ohutus ja elanikele antavad garantiid.

Igor Kleiner: Rõhutan veelkord, et investorid tajuvad oma sotsiaalset vastutust. Kinnitan, et tehase igasugused mõjud viiakse projekterimisega miinimumini. Garantiid on filosoofiline

küsimus ja nende arutamiseks ei ole tänane koosolek sobiv koostöövorm. Kavatsime Sillamäe Linnavolikogu esindajatega ka edaspidi kohtuda ja niisuguseid küsimusi arutada.

Marina Janssen: Meie kogemus on, et keskkonnamõju hindamiste ja õhusaaste mõõtmiste tulemus on alati, et saastetase vastab normidele. Ometi on probleemid õhu kvaliteediga. Suremus Sillamäel on statistika põhjal kõrgem, kui mujal. Järelikult on Eesti normid liiga liberaalsed. Teine probleem on, et ettevõtted rakendavad PVT minimaalset nõutavat taset. Kui õhku saastavad ettevõtted investeeriksid PVT meetmetesse rohkem, siis probleemid väheneksid. Seadus lubab ka teil investeerida PVT meetmetesse minimaalsel tasemel.

Igor Kleiner: STK tehase ehituse maksumuseks on kavandatud 85 miljonit eurot, meil 900 miljonit. Vahe on 10 kordne. Kaasaegne PTV tehnika on kallis, aga me kavatsime seda rakendada.

Küsimus: Õhusaastet põhjustab ka transport, näiteks määndunud tsisternvagunid.

Igor Kleiner: 2010. aastast on raudtee tsisternvagunite pealtlaadimine keelatud, sellega on nende määrimine pealelaadimisel minimaliseeritud.

Mihhail Shishov: Vajalik gaasikondensaadi kogus on teil 180000 tonni aastas, sellega suureneb koormus raudteel?

Igor Kleiner: Kavandatud on umbes 5 rongikoosseisu kuus.

Marina Boržitskaja: Kas te kasutate kemikaalide hoiustamisel ka olemasolevaid terminale?

Igor Kleiner: Tehas koosneb paljudest eri osadest. Neid on kirjeldatud KMH programmis. Meil on kavandatud mitmed oma mahutipargid.

Marina Boržitskaja: Kas te võiksite meile tutvustada palun tehase asukoha skeemi?

Igor Kleiner: Praegu on teada, et tehas tuleb Sillamäe sadama tootmiskaalele ning meile vajaliku ala suurus on 60 ha. Täpne asukoht valitakse projekteerimise ja keskkonnamõju hindamise käigus.

Marina Janssen: Meil on halb kogemus ettevõttega kes on teie projekteerija. Auvere õlitehase KMH tegi samuti Pöyry ja see on kõige halvema kvaliteediga tehtud KMH, mida me lugenud oleme. Kuidas te saate olla kindlad, et teie projekt tuleb nõutaval tasemel?

Igor Kleiner: Tahan veelkord rõhutada, et põlevkiviõli tootmist ei saa võrrelda naftarafineerimisega. Meie lähteülesande põhjal projekteeritakse suletud süsteemiga kõigile Euroopa normidele vastavat tehast.

Gulnara Sidorenko: Kas STK naftarafineerimise tehase oleks teile konkurent?

Igor Kleiner: STK ei ole meie konkurent ega partner.

Küsimus: Kas tehas planeeritakse ehitada teile kuuluvale maale?

Igor Kleiner: territoorium kuulub täies ulatuses sadamale.

Ettekanne 2: OÜ E-Konsult esindaja Lembit Linnupõld tutvustab tehase rajamise ja KMH protsessi ning KMH programmi.

Marina Boržitskaja: Tabelis nr 1 on välja jäetud Sillamäe Soojuselektrijaam, see tuleb sinan lisada.

Lembit Linnupõld: tabelis 1 on ohukategooriaga ettevõtted, Sillamäe Soojuselektrijaam Maa-ameti kaardirakenduse põhjal seda ei ole. Kontrollime allikad teie märkus põhjal veelkord üle ja kui vaja on, siis lisame Sillamäe Soojuselektrijaama.

Gulnara Sidorenko: Palun põhjendage eksperdi arvamust, et tehase tegevusel ei ole piiriülest mõju.

Lembit Linnupõld: Selline hinnang on Sillamäe Linnavalitsuse KMH algatamise korralduses. Teisel pool Soome lahte töötab Porvoo naftarafineerimise tehas, ning töötleb ümber 12 miljonit tonni toornaftat aastas. Mingisugust mõju ka niisuguste mahtude juures meieni ei jõua, mis põhjus oleks siis eeldada, et siinse 2,3 miljoni tonnise aastatoodangu puhul jõuab mõju Soomeni?

Marina Boržitskaja: Teen ettepaneku lisada KMH programmi ka nafta ümbertöötamise mõju hindamine

Lembit Linnupõld: Ümbertöötamine on mõjuallikana olemas peatükis 5.2 ja me võtame seda kindlasti arvesse.

Marina Janssen: Te kirjutate KMH programmis, et ei ole võimalik hinnata mõju inimese tervisele. Me ei ootagi seda, ootame statistikat keskmise suremuse kohta Ida-Virumaal ja Sillamäel. Meile teadaolevat on Sillamäel suremus suurem kui keskmine. Siis saab neid andmeid edasi analüüsida, kas suremuse põhjus on õhusaaste või mingid muud objektiivsed mõjud.

Lembit Linnupõld: Sellised andmeid peab küsima linnavalitsuselt, meie oleme eraettevõtte ja meile niisugust statistikat ei anta. Kui meil õnnestub saada alusandmed, siis me analüüsime neid ja toome statistika KMH aruandes välja.

Marina Janssen: Paljud omavalitsused teevad omavalitsuse terviseprofiili. Hästi tehtud terviseprofiilis on omavalitsusel niisugune statistika olemas ja neid andmeid analüüsitakse. Kehvasti tehtud terviseprofiilid on väga sisutühjad.

Saima Jürmann (KKI): Kas te õhusaaste mõju hindamisel võtate arvesse ka Auvere ja muud piirkonna õhusaaste allikad? Hetkel on lähteandmete kirjeldus väga lakooniline.

Lembit Linnupõld: jah, võtame kõik olemasolevad ja kavandatavad mõjud arvesse. Kohtusin eile Eesti Energia keskkonnajuht Tõnis Meristega ja ta lubas meile anda nendepoolsed lähteandmed.

Saima Jürmann (KKI): Kirjutate programmis, et EKUK tegi mõõtmised 2013. Aastal. Tegelikult valmis 2013. aastal aruanne, mõõtmised tehti 2012. aastal. Lisaks on ka varasemaid mõõtmisi.

Lembit Linnupõld: Parandame teie poolt viidatud vea ja täiendame programmi teie informatsiooni põhjal.

Galina Sinelnikova: Minu küsimus on adresseeritud linnavalitsusele – mille põhjal te tegite KMH algatamisel otsuse, et tegevusel ei ole piiriülest mõju?

Tõnis Kalberg (Sillamäe Linnavalitsus): Otsuse tegime me eelhinnangu põhjal. Lisaks oli selle aluseks SKT KMH programm, kus samuti analüüsitakse samalaadse tegevuse piiriülese mõju esinemise võimalikkust ja jõutakse järeldusele, et see puudub. Keskkonnaamet on SKT KMH programmi heaks kiitnud.

Juhan Ruut (Hendrikson&Ko OÜ): Olen SKT keskkonnaekspert ja tegin nüüdseks heaks kiidetud KMH programmi lisaks põhjalikud kirjalikud arvutused ja analüüsi piiriülese mõju võimalikkuse kohta.

Elena Baloban: Millised on selle tehase ohud?

Lembit Linnupõld: Riskide hindamisel võtame me arvesse kõiki käitlemise tsükli osasid, nii kemikaalide transporti, laadimist kui ladustamist.

Vldamimir Mirotvortsev (Sillamäe Linnavalitsus): Teen ettepaneku lisada programmi sünergilise mõju hindamine.

Lembit Linnupõld: kas te võiksite palun selgitada mille poolest erineb sünergiline mõju kumulatiivsest mõjust?

Vldamimir Mirotvortsev: Sünergiline mõju on aja jooksul kasvav mõju.

Lembit Linnupõld: Seda aspekti hõlmab endas muuhulgas ka termin kumulatiivne mõju.

Marina Boržitskaja: Teen ettepaneku lisada KMH programmi muinsuskaitse objektid.

Lembit Linnupõld: Täiendame KMH programmi.

Juhan Ruut: Programmis ei ole mainitud kompleksloa kohustust ja tegevuse vastavust PVT kirjeldusele.

Lembit Linnupõld: Täiendame KMH programmi.

Marina Boržitskaja: Lehekülg 20 eelviimasesse lõiku lisada klausel, et arendaja viib läbi uuringud.

Lembit Linnupõld: Millised võiksid olla vajalikud ja asjakohased uuringud tööstusmaal?

Marina Boržitskaja: Näiteks krundi reostuse uuring.

Saima Jürmann (KKI): „Tööstusheite seaduse“ kohaselt tuleb selliseid fooniandmeid koguda kompleksloa koostamise käigus.

Marina Boržitskaja: Miks võetakse riskide hindamisel aluseks ainult kemikaalid? Üks võimalik risk on Sillamäed läbiv lennukoridor.

Tõnis Kalberg (Sillamäe Linnavalitsus): Oleme ühe projekti puhul kaasamiseks pöördunud Lennuameti poole. Nemad vastasid, et kui kavandatavate objektide kõrgus ei ületa 40 m, siis nende poole pöörduda vaja ei ole.

Marina Boržitskaja: Kas naftasaaduste rafineerimise tehase rajamiseks on vaja algatada detailplaneering?

Tõnis Kalberg (Sillamäe Linnavalitsus): Sillamäe sadama territooriumil on kehtiv detailplaneering ja kavandatav tegevus oma planeeritud asukohas on sellega hõlmatud. Mis puutub olulise ruumilise mõjuga objekti, siis seda on kogu Sillamäe sadam. Seetõttu on tehasele väljaspool sadamat asukohta otsida mõttetu.

Juhan Ruut (Hendrikson&Ko OÜ): Kui algatatakse detailplaneering, siis näeb seadus ette teha sellele KSH, mitte KMH. KSH on palju üldisem kui KMH. Minu seisukoht on, et sisuliselt tehaksegi detailplaneeringule KMH, aga praegune seadusandlus seda ei võimalda.

Marina Boržitskaja: Tabelis 2 on teil märgitud KMH programmi parandamiseks „töö tegemiseks vajalik aeg“. Millise tähtsaja seadus sellele parandamisele määrab?

Lembit Linnupõld: Seadus ei sätesta kui pikalt ekspert oma tööd teha võib. Paljud ettepanekud on väga põhjalikud ja me peame hoolega kaaluma kuidas neid rakendada.

Marina Janssen: saatsime oma töögrupi poolt samad märkused kui linnavalitsus, sest otsustasime linnavalitsuse märkusi omalt poolt toetada. Linnavalitsus esitas need eesti keeles, meie vene keeles. Kas võiksite meile vastata vene keeles?

Lembit Linnupõld: Jah, vastame teile vene keeles kui soovite.

Marina Boržitskaja: igat uut ettevõtet kavandatakse seaduse järgi. Kas on seadust, mis reguleeriks korraga kõiki ohtlikke ettevõtteid suurel tööstusalal?

Lembit Linnupõld: selles osas on meie seadusandlus puudulik.

Gulnara Sidorenko: Mis ajaga plaanite jõuda ehitamiseni?

Igor Kleiner: OÜ E-Konsult loodab oma töö lõpetada detsembriks. Kuni pole teada mis resultaati sellel on, on edasise tegevuse raske planeerida. Hetkel teame, et ehitamine ise võtab aega umbes 2 aastat.

Gulnara Sidorenko: Kas ja kuidas mõjutab teie plaane poliitiline risk võttes arvesse praegu toimuvaid sündmusi ja ohte?

Igor Kleiner: Poliitiline risk mõjutab äritegevust kogu maailmas.

Protokollis

Irina Cibulskaitė

Sillamäe naftasaaduste rafineerimise tehase projekteerimistingimuste taotluse

keskkonnamõju hindamise programmi avaliku arutelu osavõtjate

REGISTREERIMISLEHT

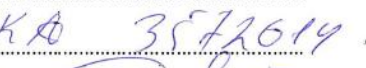

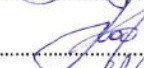

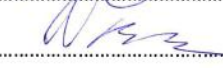

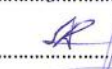

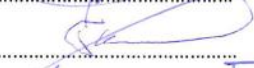

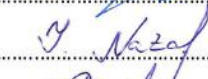
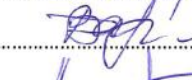

Aeg: 25.03.2014

Koht: Sillamäe Kultuurikeskus

NIMI

KONTAKTANDMED

1. *Vello Põõpnõu*
2. *Mikhail Shishov*
3. *Marina Čeržitskaja*
4. *Tõnis Kalberg* 3925700 *leedu*
5. *Saidus Jinnou* 3395670 *Saido*
6. *Anton Makarjev* 3925728 *Anton*
7. *Vladimir Zuzov* BCI AS 53093255 *Vlad*
8. *Nikolai Vlotikov* Sillamäe muuseum *Nikolai*
9. *Aleksandr Kamev* Sil. LV *Kamev*
10. *Oleg Skutajev* 75159295 *Oleg*
11. *Galina Sinelnikova* KÜ *Galina*
12. *Freit Onav* 5045485 *Freit*
13. *Guinora Sidoreum* 55645491 *Guinora*
14. *Marina Janssen* 55681747 *Marina*
15. *Arleadi Kisliitsõ* 5117623 *Arleadi*
16. *Yuri Kük* 58986526 *Yuri*
17. *Jelena Sosunova* 5164613 *Jelena*

17. Jaan Helin
18. Irina Sotolova KKA 3572014
19. Alexsei Starkov 53421987
20. GEORGI JAROV VKG
21. Vladimir Gorbachev
22. Leonid Korolov
23. Alexander Poberezhny
24. Tarene Myrriajuna
25. Veera Tikhonova
26. Zjedmire Borokhova
27. Viktor Boloban
28. Auli Simmaa
29. Tõnis Seon
30. Margus Vähi
31. Vladimir Mirovotse 3928731
32. Inna Mazarova
33. Boloban Elena
34. Juhani Risti
35. Aide Kaar
36. Lembit Linnupõld — " —
37. IRINA CIBULSKAITE — " —
38. Igor Kleiner oisukonoit
39.
40.